

بسم الله الرحمن الرحيم

تدبر در قرآن

سوره : ماعون

استاد ضرابی ۱۳۸۰

عنوان بحث: مقصد اصلی سوره

در سوره مبارکه ماعون، خدایتعالی مخاطب خود را متوجه گروهی می کند که دین را تکذیب می کنند و سپس به بیان نحوه عملکرد ایشان در روابط اجتماعی پرداخته می فرماید: «أرأيت الذي يكذب بالدين* فذلك الذي يدع اليتيم* ولا يحض على طعام المسكين»

در این بخش از سوره، گویی آیات الهی در صدد بیان معنا و مفهوم تکذیب دین است ولی در ادامه ی سوره، خدای متعال نمازگزاران را مورد عتاب قرار می دهد، البته نمازگزارانی که از سر غفلت و ریا این فریضه الهی را دستاویزی برای فریب مردم ساخته اند. در این بخش می فرماید: «فويل للمصلين* الذين هم عن صلاتهم ساهون* والذين هم يراؤون» ودر آخرین آیه، با تعبیر «ويمنعون الماعون» به ظهور صفات ناپسند حرص و بخل در وجود این دسته از دینداران ظاهربین و مردم فریب اشاره می نماید.

با مقایسه این آیات با بخش اول سوره چنین برداشت می شود که : موضوع تکذیب دین در مورد این دسته از نمازگزاران نیز نه تنها صادق است بلکه منظور از تعبیر «أرأيت» چنین کسانی هستند چنانکه در مورد مکذبین دین نیز در ابتدا

به ظهور همین صفات ناپسند در قالب عدم توجه به یتیمان و مساکین اشاره شده است.

با این توضیحات به طور خلاصه می توان گفت: مقصود اصلی سوره مبارکه ماعون، بیان مفهوم تکذیب دین و معرفی چهره هایی است که علیرغم تظاهر به شعائر دینی، در زمره ی مکذبین دین هستند.

از این رو این آیات معیاری برای ماست تا بتوانیم به کمک آن عیار ایمان و صداقت خود را در امر دینداری و حفظ شعائر آن بسنجیم.